

Щокіна Т. М.,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри іноземних мов №2

ДИСКУСІЯ ЯК МЕТОД НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

В епоху глобалізації ринкових відносин та науково-технічного прогресу надзвичайно важливою є роль іноземної мови як засобу міжнародного спілкування для фахівців в галузі економіки. Уміння спілкуватися з діловими партнерами за кордоном, вести переговори самостійно, запобігаючи послуг перекладача, виходить на перший план в процесі вивчення іноземної мови.

Безумовно, кожна особа ставить перед собою за мету різні ступені оволодіння іноземними мовами: для одних пріоритетом виступають розвинені навички говоріння, для інших – письмової мови і письмового ділового спілкування. Деякі особи вивчають мову в професійних цілях, наприклад, щоб робити презентації іноземною мовою або вести переговори. Іншим достатньо оволодіти базовим рівнем іноземної мови задля повсякденного спілкування з іноземцями. Але всі без виключення вважають, що оволодіння навичками говоріння виступають основним фактором успішності опанування іноземної мови.

Для того, щоб зробити процес навчання більш ефективним, на заняттях з іноземної мови для студентів спеціальності «Економіка» ми використовуємо метод дискусії. Дискусія є одним з найбільш ефективних методів навчання усного мовлення іноземною мовою, оскільки саме в дискусії використовуються різні види мовленнєвої та розумової діяльності. Цей метод надає можливості висловити і аргументувати свою точку зору, обмінятися думками або ідеями, обговорити суперечливі думки, вирішити проблему, обмінятися досвідом. На заняттях студенти навчаються критично викладати інформацію, виділяти головні ідеї, розвивають здатність аналізувати ситуацію, переконувати слухачів у правильності своєї думки, швидко приймати рішення, знаходити підтвердження і обґрунтування для вирішення проблеми, яка обговорюється,

а також контролювати емоції. Крім того, студенти опановують норми мовного спілкування. Метод дискусій дозволяє інтегрувати знання студентів з різних областей в процесі вирішення конкретної проблеми, дає можливість застосовувати мовні знання і навички на практиці. Однією із головних умов побудови дискусії є визначеність позицій і поглядів учасників. Задля того, щоб всі учасники однаково розуміли вживання слова, потрібно спочатку уточнити значення основних термінів, акцентувати зміст, який кожен вкладає в те чи інше слово. Студенти зазвичай використовують ґрунтовно вивчені лексичні одиниці, граматичні форми і мовні моделі.

На заняттях студенти навчаються критично викладати інформацію, виділяти головні ідеї, розвивають здатність аналізувати ситуацію, переконувати слухачів у правильності своєї думки, швидко приймати рішення, знаходити підтвердження і обґрунтування для вирішення проблеми, яка обговорюється, а також контролювати емоції. Крім того, студенти опановують норми мовного спілкування. Метод дискусій дозволяє інтегрувати знання студентів з різних галузей наук в процесі вирішення конкретної проблеми, надає можливості застосовувати мовні знання і навички на практиці. Однією із головних умов побудови дискусії є визначеність позицій і поглядів учасників. Задля того, щоб всі учасники однаково розуміли зміст та правила вживання слова, потрібно спочатку уточнити значення основних термінів, зробити акцент на зміст, який кожен з них вкладає в те чи інше слово. Студенти зазвичай використовують ґрунтовно вивчені лексичні одиниці, граматичні форми і мовні моделі.

На заняттях з іноземної мови в залежності від напрямку підготовки, рівня знань студентів і курсу дискусії можуть носити як спонтанний, так і запланований характер. Спонтанні дискусії часто виникають, якщо викладач провокує дискусію, тобто ставить студентам провокаційне запитання за пройденим тематичним матеріалом, або хтось із студентів пропонує викладачеві цікаве питання, спонукаючи всю групу взяти участь в обговоренні цікавої для них інформації. Спонтанні дискусії мають надзвичайно захоплюючий характер, оскільки на занятті створюється особлива атмосфера спонтанності, непередбачуваності. Однак такі дискусії найкраще проводити із студентами старших курсів, оскільки ними вже опановано достатньо великий обсяг мовленнєвих моделей, і вони вже підсвідомо, на автоматичному рівні використовують в мовленні основні лексико-граматичні форми мови. Заплановані дискусії

завичай вимагають серйозної попередньої підготовки і ретельного планування. Для успішного виконання завдань студентам необхідно опанувати мовленнєвими моделями, відповідним граматичним і лексичним матеріалом, знайти додаткову інформацію за темою.

Наведемо приклад запланованої дискусії, яку було проведено зі студентами 1 курсу спеціальності «Економіка» на тему «Company Structures». Студенти вибрали компанії «Colgate-Palmolive» і «Philips». Як уже було зазначено, для проведення запланованої дискусії необхідно провести ретельну підготовку, яка охоплює три етапи. На першому етапі проводилася робота з граматичними структурами: часи англійського дієслова в активному (дійсному) стані, узгодження часів, питальні речення (загальні і спеціальні питання). Наступний етап передбачав проведення роботи з лексикою: вивчення та відпрацювання лексичних одиниць на прикладі текстів за темою «Company Structure» з підручника «New Insights into Business», а також виконання ряду вправ з метою оволодіння новою лексикою. Заключним етапом стало вивчення мовних моделей для вираження вітання, обміну інформацією, розуміння – нерозуміння, згоди – незгоди, ведення дискусії.

В ході дискусії студенти висловлювали і аргументували думки стосовно продукції компанії, якості товарів, попиту на товари, які випускаються цими компаніями. В якості наочної ілюстрації, студенти принесли проспекти компаній і зразки товарів цих компаній. Під час обговорення студенти використовували лексичні і граматичні структури, які вивчили на підготовчих етапах. В процесі дискусії студенти навчилися слухати один одного, обмінюватися думками і оцінювати виступи співбесідників.

Таким чином, дискусія виступає одним із головних методів в процесі навчання іноземної мови, оскільки саме дискусія зближує процес навчання і пізнання, сприяє ефективності засвоєння мови, стимулює розумову діяльність і самотійну роботу.

Література:

1. Jeremy Harmer. How to Teach English: Longman, 2007. 288 с.
2. Tricia Hedge. Teaching and Learning in the Language Classroom: Oxford University Press, 2000. 447 с.
3. Martin Parrot. Task for Language Teachers. A resource book for training and development: Cambridge University Press, 1993. 325 с.
4. Graham Tullis, Tonya Trappe. New Insights into Business. Students' Book. – Person Education Limited, 2008. 177 p.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
Кафедра економічної теорії

**БІЗНЕС-ЕКОНОМІКА
ТА КОНСАЛТИНГ:
СУЧАСНІ ТРЕНДИ**

Матеріали регіональної науково-практичної
конференції молодих учених

(Харків, 21 травня 2020 р.)

За загальною редакцією *А. П. Гетьмана*

Харків
«Право»
2020

УДК 334.021(477)

Б59

Організаційний комітет:

А. П. Гетьман – доктор юридичних наук, професор, академік Національної академії правових наук України, проректор з наукової роботи, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого;

Л. С. Шевченко – докторка економічних наук, професорка, завідувачка кафедри економічної теорії, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого;

О. О. Набатова – кандидатка економічних наук, доцентка кафедри економічної теорії, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого;

О. Ю. Самельюк – завідувачка лабораторії кафедри економічної теорії, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Бізнес-економіка та консалтинг: сучасні тренди : матеріали регіон.
Б59 наук.-практ. конф. молодих учених (Харків, 21 трав. 2020 р.) / за заг. ред. А. П. Гетьмана. – Харків : Право, 2020. – 134 с.

ISBN 978-966-998-012-0

ISBN 978-966-998-012-0

© Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2020

© Оформлення. Видавництво «Право», 2020

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
YAROSLAV MUDRYI NATIONAL LAW UNIVERSITY
Department of Economic Theory

**BUSINESS ECONOMICS
AND CONSULTING:
CURRENT TRENDS**

Proceeding of the regional scientific
and practical conference
of young scientists

(Kharkiv, May 21, 2020)

Edited by *A. P. Hetman*

Kharkiv
«Pravo»
2020

UDC 334.021(477)

B62

Organizing committee:

Anatolii Hetman – Doctor of Legal Sciences, Professor, Academician of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Vice-Rector for Academic Affairs, Yaroslav Mudryi National Law University;

Liudmyla Shevchenko – Doctor of Economic Sciences, Professor, Head of the Department of Economic Theory, Yaroslav Mudryi National Law University;

Olga Nabatova – Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Department of Economic Theory, Yaroslav Mudryi National Law University;

Olena Samieliuk – Laboratory manager of the Department of Economic Theory, Yaroslav Mudryi National Law University

Business economics and consulting: current trends : Proceeding of the regional scientific and practical conference of young scientists (Kharkiv, May 21, 2020) / Edited by A. P. Hetman. – Kharkiv : Pravo, 2020. – 134 p.

ISBN 978-966-998-012-0

ISBN 978-966-998-012-0

© Yaroslav Mudryi National Law University,
2020

© Design. Publishing House «Pravo», 2020